

**Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle ehdotuksesta
yleissopimukseksi (*huumausaineiden laittoman kaupan
torjumisesta tullihallintojen toimesta aavalla merellä*)**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään Eduskunnalle Espanjan kuningaskunnan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan perusteella tekemä ehdotus

yleissopimukseksi koskien huumausaineiden laittoman kaupan torjumista tullihallintojen toimesta aavalla merellä, sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 27 päivänä kesäkuuta 2002

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

Finanssineuvos Reijo Virtanen

**EHDOTUS YLEISSOPIMUKSEKSI HUUMAUSAINEIDEN LAITTOMAN KAUPAN
TORJUMISEKSI TULLIHALLINTOJEN TOIMESTA AAVALLA MERELLÄ**

1. Yleistä

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan perusteella on Espanjan kuningaskunnan aloitteesta tehty ehdotus yleissopimukseksi koskien huumausaineiden laittoman kaupan torjumista tullihallintojen toimesta aavalla merellä. Ehdotus on julkaistu Euroopan neuvoston työjärjestyksen mukaisesti Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdes-
sä (19.2.2002, 2002/C 45/06).

Ehdotuksen tavoitteena on lujittaa Euroopan unionin tullihallintojen yhteistyötä huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittoman kaupan torjunnassa laajentamalla jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuuksia toimia aavalla merellä välittömästi omalla merikalustollaan ilman ennakkolupaa toisen jäsenvaltion aluksella tilanteissa, joissa nykyisin edellytetään ennakkolupaa. Olemassa olevia yhteistyöjärjestelyjä täydennettäisiin siis siten, että jäsenvaltio sallisi tietyissä tilanteissa toisen jäsenvaltion puuttumisen lippunsa alla kulkevaan alukseen aavalla merellä ilman ennakkolupaa. Ehdotus koskee ainoastaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden lipun alla purjehtivia aluksia.

Asia on ollut esillä Euroopan unionin neuvoston alaisessa tulliyhteistyöryhmässä ja asian käsittely on alkuvaiheessa. Euroopan parlamentin lausuntoa asiasta ei ole vielä saatu.

2. Nykytila

Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan (Wienin yleissopimus, SopS 44/1994) nojalla toisen valtion lipun alla purjehtivan aluksen takaa-ajon tapahtuessa aavalla merellä ovat alukseen, sen lastiin ja aluksella oleviin henkilöihin kohdistuvat toimenpiteet mahdollisia ainoastaan lippuvaltion luvalla. Ongelmaksi on koettu se, että luvan saanti toisen valtion lipun alla purjehtivaan alukseen nousemises-

si aavalla merellä voi kestää kauan, mikä voi johtaa operaation epäonnistumiseen.

Mainittu yleissopimus kehottaa sopimusosapuolia harkitsemaan liittymistä kahdenvälisiin tai alueellisiin sopimuksiin tai järjestelyihin toteuttaakseen tai tehostaakseen kyseisen yleissopimuksen määräyksiä.

Euroopan neuvoston piirissä onkin 31.5.1995 tehty yleissopimus Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan 17 artiklan voimaanpanosta (Euroopan neuvoston yleissopimus). Euroopan Neuvoston yleissopimuksella pyritään selkeyttämään ja vahvistamaan Wienin yleissopimuksen tavoitetta ehkäistä meritse tapahtuvaa laitonta kauppaa, mutta toteutettavat toimenpiteet edellyttävät ennakolta saatua lupaa. Euroopan neuvoston yleissopimuksen on allekirjoittanut ja ratifioinut vain muutama Euroopan neuvoston jäsenvaltio eikä se saadun selvityksen perusteella ole toiminut odotetulla tavalla. Suomi ei ole allekirjoittanut yleissopimusta.

Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimus (SopS 49/1996, 50/1996) sääntelee oikeuden ulkomaisen aluksen välittömään takaa-ajoon ja sitä sovelletaan takaa-ajon alkaessa jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvilta vesiltä ja jatkuessa aavalla merellä. Yleissopimuksen mukainen välitön takaa-ajo voi suuntautua vain rantavaltion aluemer-
ren tai lisävyöhykkeen ulkopuolelle aavalle merelle sisältäen oikeuden pysäyttää alus aavalla merellä ja pakottaa se palaamaan rantavaltion satamaan toimivaltaisten viranomaisten tutkimuksia varten. Lisäksi, jotta alus voitaisiin pysäyttää aavalla merellä on takaa-ajon tullut alkaa silloin kun takaa-ajettava alus on takaa-ajavan valtion aluevesillä, saaristovesillä, aluemerellä tai lisävyöhykkeellä. Takaa-ajo ei myöskään saa keskeytyä missään vaiheessa. Välittömään takaa-ajoon voidaan ryhtyä silloin, kun on päteviä syyt epäillä aluksen rikkoneen rantavaltion lakeja ja määräyksiä.

Yleissopimus tullihallintojen keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä (Napoli II yleissopimus, EYVL C 24, 23.1.1998) mahdollistaa jäsenvaltion tullihallinnon virkamiesten suorittaman välittömän takaa-ajon ja tarkkailun toisen jäsenvaltion alueelle ilman ennakkolupaa erityisen kiireellisissä tapauksissa tai kun toisen valtion viranomaiset eivät ole voineet saapua ajoissa paikalle jatkaakseen takaa-ajoa. Yleissopimuksen määräykset yhteistyön erityisistä muodoista aluemerellä mahdollistavat jäsenvaltion viranomaisen kohdistamat toimenpiteet toisen jäsenvaltion lipun alla purjehtivaan alukseen nimenomaan viimeksi mainitun jäsenvaltion aluemerellä, mutta eivät aavalla merellä. Suomi ei ole vielä saattanut Napoli II yleissopimusta voimaan.

Edellä mainitut neljä sopimusta täydentävät toinen toisiaan, mutta sopimusta ei ole olemassa niitä, aavalla merellä tapahtuvia toimia varten, joissa haluttaisiin kohdistaa välittömiä toimenpiteitä toisen jäsenvaltion aluksiin kiireellisissä tilanteissa ilman ennakkolupaa. Espanjan ehdotus pohjautuu tähän aukkoon sopimusjärjestelmässä.

Myös tullilaisissa on säännös, joka koskee merialueilla tapahtuvaa alusten kulkuun puuttumista. Tullilain (1466/1994) 14 § 2 momentin mukaan; *Jos on todennäköistä, että suomalaisella, kansallisuutta vailla olevalta tai väärää lippua käyttävällä aluksella harjoitetaan salakuljetusta Suomeen tai Suomesta, voidaan alus pysäyttää ja tarkastaa myös tullialueen ulkopuolella, ei kuitenkaan vieraan valtion aluevesillä. Alus voidaan tuoda Suomeen tarpeellista selvitystä varten.* Mainittu tullilain kohta säätelee osittain yleissopimusehdotuksessa tarkoitettua tilannetta, koska se oikeuttaa puuttumaan väärän lipun alla purjehtivan aluksen kulkuun, jos on todennäköistä että aluksella harjoitetaan huumausaineiden salakuljetusta. Tullilaki oikeuttaa näin ollen puuttumaan myös jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion lipun alla purjehtivan aluksen kulkuun, jos se käyttää väärää lippua.

Suomea sitovat edelleen myös 1930-luvulla Ruotsin, Iso-Britannian ja Irlannin kanssa solmitut alkoholipitoisten juomien laitonta maahan tuontia koskevat sopimukset, jotka sallivat sopimuspuolten puuttua toistensa li-

pun alla purjehtiviin aluksiin ilman ennakkolupaa.

3. Ehdotukseen liittyviä määritelmiä ja ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotettu yleissopimus sisältää 13 artiklaa.

3.1. Määritelmiä

Aluksella (1 artikla a alakohta) tarkoitettaisiin kaikenlaista uivaa rakennelmaa tai välinettä, joka liikkuu avomerellä ja jota voidaan käyttää rahti- ja/tai henkilökuljetuksiin, mukaan lukien ilmatyynyalukset, muut kuin uppouma-alukset ja vedenalaiset alukset.

Asioihin puuttuvalla valtiolla (1 artikla b alakohta) tarkoitettaisiin yleissopimuksen osapuolena olevaa jäsenvaltiota, joka on toteuttanut ehdotetussa yleissopimuksessa tarkoitettuja toimia toisen jäsenvaltion lipun alla purjehtivaa tai siinä rekisteröityä alusta vastaan.

Ensisijaisella tuomiovallalla (1 artikla c alakohta) tarkoitettaisiin sitä, että kun on olemassa toimivaltaristiriita kahden sopimusvaltion tuomiovallan soveltamisessa merkitykselliseen rikokseen, lippuvaltiolla olisi oikeus käyttää tuomiovaltaansa, mikä sulkisi pois toisen valtion tuomiovallan käytön.

Merkityksellisellä rikoksella (1 artikla d alakohta) tarkoitettaisiin yleissopimuksen 3 artiklassa tarkoitettuja rikoksia. 3 artiklassa todetaan, että kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet määrätäkseen omassa lainsäädännössään rikoksiksi aluksessa tai muussa vesikulkuneuvossa tai uivassa välineessä suoritettut teot, joissa on kyse jäsenvaltioita sitovissa kansainvälisissä välineissä määriteltyjen huumausaineiden tai psykotrooppisten aineiden hallussapidosta niiden jakelua, kuljettamista, jälleenlaivausta, varastointia, myyntiä, valmistusta tai jalostusta varten, ja tuomitakseen näistä teoista rangaistukseen. Sota-alukset ja ei-kaupalliset, virallisten ja julkisten tehtävien suorittamiseen käytettävät alukset eivät kuuluisi yleissopimuksen soveltamisalaan.

Tulliviranomaisilla (1 artikla e alakohta) tarkoitettaisiin tullisääntöjen soveltamisesta

vastaavia viranomaisia ja muita viranomaisia, joille on annettu tehtäväksi panna yleissopimuksen määräykset täytäntöön. Tätä varten kunkin jäsenvaltion tulisi toimittaa muille jäsenvaltioille ja neuvoston pääsihteeristölle luettelo toimivaltaisista viranomaisista, joille on annettu tehtäväksi panna yleissopimus täytäntöön.

3.2. Pääasiallinen sisältö

Ehdotuksen 2 artiklan mukaan tarkoitukseksi on asetettu huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden meritse tapahtuvan laitoman kaupan hävittäminen kansainvälisen merioikeuden mukaisesti.

Ehdotuksella täydennettäisiin Wienin yleissopimusta sekä Napoli II yleissopimusta siten, että laajennettaisiin jäsenvaltion mahdollisuuksia kohdistaa toimenpiteitä toisen jäsenvaltion lipun alla purjehtiviin aluksiin epäiltäessä huumausaineiden salakuljetusta. Ennakkolupaa näihin toimenpiteisiin ei tarvittaisi, koska lupavaatimuksen katsotaan käytännössä vaarantavan toimenpiteiden tehokkuuden.

Ehdotuksen 3 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion tulee ryhtyä tarvittaviin toimiin määrätäkseen omassa lainsäädännössään rikoksiksi ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvissa aluksissa suoritettut teot, joissa on kyse huumausaineiden tai psykotrooppisten aineiden hallussapidosta tiettyä määriteltyä tarkoitusta varten sekä tuomitakseen näistä teoista rangaistukseen.

Ehdotuksen 4 artiklan määräyksen mukaan sota-alukset ja ei-kaupalliseen tarkoitukseen virallisessa julkisessa palvelussa käytetyt alukset eivät kuulu yleissopimuksen soveltamisalaan.

Tuomiovallan osalta ehdotuksen 5 artikla määrää, että kukin jäsenvaltio käyttää yksinomaista tuomiovaltaa aluemerellään ja sisäisillä aluevesillään suoritettujen tekojen osalta, jollei Napoli II yleissopimuksesta muuta johdu. Edelleen 5 artiklan mukaan jonkin valtion aluemereren ulkopuolella suoritettujen tekojen osalta ensisijaista tuomiovaltaa käyttää se valtio, jonka lipun alla alus purjehtii.

Ehdotuksen tavoitteiden kannalta keskeinen on sen 6 artiklaan sisältyvä edustamisoikeutta koskeva sääntely. Tässä artiklassa

määritellään millä edellytyksillä ja millä tavoin toisen jäsenvaltion lipun alla purjehtiviin aluksiin voidaan kohdistaa toimenpiteitä. 6 artiklan 1 kohdan mukaan epäiltäessä perustellusti, että jokin 3 artiklassa tarkoitettu teko on suoritettu, kukin jäsenvaltio tunnustaa muilla jäsenvaltioilla olevan edustamisoikeuden, joka oikeuttaa niiden tulliviranomaisille kuuluvat alukset tai ilma-alukset puuttumaan toisen jäsenvaltion alusten asioihin. Viittaus 3 artiklassa tarkoitettuun tekoon tulee ymmärtää teoksi, joka aluksen kulkuun puuttuvan valtion on määrättävä sanktoiduksi, jolloin puuttumisvaltuudet liittyvät oman lainsäädännön noudattamisen valvontaan. 6 artiklan 2 kohdan mukaan edustamisoikeutta käytettäessä viralliset alukset tai ilma-alukset voisivat ajaa takaa alusta, pysäyttää sen ja nousta siihen, tarkastaa asiakirjoja, suorittaa aluksella olevien henkilöiden tunnistuksen ja kuulustelun ja tarkastaa aluksen sekä, jos epäilykset tulevat vahvistetuiksi, takavarikoida huumausaineet, pidättää vastuullisiksi oletetut henkilöt ja ohjata alus lähimpään satamaan tai aluksen pysäyttämistä varten soveliaampaan satamaan siinä tapauksessa, että alus palautetaan valtiolle, jonka lipun alla se purjehtii.

Ehdotuksen 7 artikla sisältää määräykset asioihin puuttumista koskevista takuista. Artiklassa korostetaan tarvetta olla vaarantamatta ihmishengen turvallisuutta merellä tai aluksen ja lastin turvallisuutta ja olla vahingoittamatta lippuvaltion kaupallisia ja oikeudellisia etuja tai kolmansien osapuolten kaupallisia etuja. Lisäksi artiklassa todetaan, että jos toimenpiteitä on toteutettu ilman riittäviä perusteita, on ne suorittanutta jäsenvaltiota pidettävä vastuullisena aiheutetuista vahingoista ja tappioista, paitsi jos toimet on toteutettu lippuvaltion pyynnöstä. Artiklan mukaan alus on pidettävä pidätettynä mahdollisimman lyhyen ajan ja se on palautettava lippuvaltiolle tai sen vapaa kulku on sallittava mahdollisimman pian. Pidätetyille henkilöille taas on taattava samat oikeudet kuin kansalaisille, erityisesti oikeus käyttää tulkkia ja saada oikeudellista apua. Henkilöiden pidätystilanne on asioihin puuttuvan jäsenvaltion oikeudellisen valvonnan ja lainsäädännön mukaisten määräaikojen sääntelemä. Vastavansisältöisiä määräyksiä on Wienin yleisso-

pimuksen 17 artiklassa.

Ehdotuksen 8 artikla sisältää määräykset tuomiovallasta luopumisesta. Tarkoituksena on varmistaa asioihin puuttuneen valtion tuomiovalta, jollei lippuvaltio käytä ensisijaista tuomiovaltaansa. Lippuvaltion on, saatuaan asiaan puuttuvan valtion keräämän yhteenvedon todistusaineistosta, vastattava kuukauden kuluessa, käyttäkö se tuomiovaltaansa vai luopuuko se siitä. 8 artiklan 6 kohdan mukaan pidätettyjen henkilöiden luovuttaminen ei edellyttäisi virallista luovutusmenettelyä. Määräyksen mukaan tietojen vaihto tapahtuu pääsääntöisesti jäsenvaltioiden oikeusministeriöiden välityksellä, sanottuna rajoittamatta kuitenkaan valtioiden ulkoministeriöiden yleistä toimivaltaa.

Ehdotuksen 9 artikla sisältää määräykset erimielisyyksien ratkaisemisesta. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista yleissopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat jäsenvaltioiden väliset riidat, jos riitaa ei ole voitu sopia neuvostossa kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun joku neuvoston jäsenistä saattoi asian sen käsiteltäväksi. Tuomioistuimella on myös toimivalta antaa ennakkoratkaisuja yleissopimuksen tulkinnasta, mutta ainoastaan niille jäsenvaltioille, jotka ovat antaneet julistuksen siitä, että ne hyväksyvät tuomioistuimella olevan tämä tehtävä. Ensimmäinen vaihtoehto on se, että julistuksen antava jäsenvaltio mainitsee, että kyseisen jäsenvaltion tuomioistuin, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, voi pyytää Euroopan yhteisöjen tuomioistuinta antamaan asiasta ennakkoratkaisun kysymyksessä, joka tulee esille sen käsiteltävänä olevassa asiassa ja joka koskee tämän yleissopimuksen tulkintaa, jos kyseinen tuomioistuin katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voisi antaa asiassa päätöksen. Jäsenvaltio voi vaihtoehtoisesti antaa julistuksen, jonka mukaan kyseisen jäsenvaltion tuomioistuin voi pyytää Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua kysymyksestä, joka tulee esille sen käsiteltävänä olevassa asiassa ja joka koskee tämän yleissopimuksen tulkintaa, jos kyseinen tuomioistuin katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voisi antaa asiassa päätöksen. Tässä tapauksessa muutoksenhakuoikeutta ei ole suljettu pois.

Ehdotuksen 10 artikla sisältää loppumääräykset, 11 artikla sisältää yleissopimuksen osapuoleksi liittymistä koskevat määräykset, 12 artikla muutoksia koskevat määräykset sekä 13 artikla tallettajaa koskevat määräykset.

4. Ehdotetun yleissopimuksen vaikutukset

Ehdotettu yleissopimus täydentäisi Wienin yleissopimusta, Napoli II yleissopimusta sekä Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimusta. Ehdotus laajentaisi jäsenvaltion mahdollisuuksia puuttua aavalla merellä toisen jäsenvaltion lipun alla purjehtiviin aluksiin, kun niiden epäillään sekaantuneen huumausaineiden salakuljetukseen. Toimenpiteet voitaisiin tehdä ilman etukäteissuostumusta jäsenvaltion omalla merikalustolla. Uusi yleissopimus mahdollistaisi aavalla merellä tapahtuvat alusten kulkuun puuttumiset ilman, että toimenpiteet pitäisi aloittaa jonkin sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä.

Kansainvälisen merioikeuden näkökulmasta ehdotuksessa on kysymys merkittävästä poikkeamisesta periaatteesta, jonka mukaan alus kuuluu aavalla merellä lippuvaltion yksinomaiseen toimivallan alaisuuteen. Yleissopimus tulisi sovellettavaksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden kesken, joten toimenpiteitä voitaisiin kohdistaa ainoastaan niihin aluksiin, jotka purjehtivat jonkin jäsenvaltion lipun alla.

Toimenpiteet voivat kohdistua ainoastaan jo tapahtuneeseen rikolliseen tekoon eivätkä rikoksen ennalta ehkäisyyn. Tavoitteena on rikoksesta epäillyn kiinni saaminen ja huumausaineiden takavarikointi. Huumausaineita salakuljettavat alukset voitaisiin pysäyttää ja niiden laitton lasti takavarikoida jo aavalla merellä ennen niiden saapumista rannikolle. Jos alus ja sen laitton lasti ehtii saapua rannikolle, on vaarana lastin jakaantumisen useampaan erään. Tällöin takavarikoinnin onnistuminen on epävarmempaa ja lastin alkuperän jäljittäminen on käytännössä usein mahdotonta. Yhteiskunnan suojaamistehtävän kannalta on tarkoituksenmukaista pyrkiä paljastamaan rikos mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Toteutuessaan ehdotus edellyttäneen kansallisen tullilain 14 § 2 momentin muuttamista. Ehdotuksella ei olisi rahoitusvaikutuksia.

5. Hallituksen kanta

Hallitus suhtautuu ehdotukseen lähtökohdaisesti myönteisesti. Hallituksen näkemyksen mukaan ehdotus pyrkii täyttämään sen aukon, joka voimassaolevassa sopimusjärjestelmässä on. Niiden alusten kulkuun, joiden epäillään salakuljettavan huumausainetta, on voitava puuttua myös aavalla merellä mahdollisimman nopeasti ilman lippuvaltion enakkolupaa. Neuvotteluissa tuleekin varmistua siitä, että ehdotetulla yleissopimuksella todella voidaan tehokkaasti puuttua huumausaineiden salakuljetukseen. Uudesta sopimuksesta huolimatta saattaa käydä niin, että rikolliset tahot ryhtyvät salakuljettamaan huumausaineita sopimuksen ulkopuolisten valtioiden lipun alla purjehtivilla aluksilla, jolloin parannusta nykyiseen tilanteeseen ei saada. Tämän vuoksi ehdotusta käsiteltäessä pyritään selkiyttämään muun muassa ne ongelmat, jotka liittyvät Euroopan neuvoston yleissopimuksen toimimattomuuteen, jotta samat virheet voitaisiin välttää.

Sopimusehdotusta koskevissa keskusteluissa tulee eräiden artiklojen sanamuotoja täsmentää ja selvittää, ovatko kaikki ehdotukseen sisältyvät määräykset tarpeen. Esimerkiksi 3 artiklan määräykset huumausaineisiin kohdistuvien tekojen rangaistaviksi säätämisestä saattavat olla turhia, jos samasta asiasta on jo riittävästi sovittu toisissa sopimusjärjestelyissä. Myös 5 artiklan määräys yksinomaisesta ja ensisijaisesta tuomiovallasta sekä 8 artiklan määräys pidätetyn luovuttamisesta edellyttävät sen arviointia, onko niistä tarpeen määrätä tulliyhteistyötä koskevassa sopimuksessa ja onko tulliyhteistyöryhmä toimivaltainen sopimaan näistä asioista. Ehdotuksen 6 artiklaa tulee niinkään

selkiyttää, jotta siitä kävisi selkeästi ilmi se, minkä valtion lainsäädännön rikkomistapaukset oikeuttavat puuttumaan alusten kulkuun.

Hallitus hyväksyy sen, että ehdotus toteutetaan uuden yleissopimuksen muodossa, mutta on valmis tarkastelemaan myös muita oikeusperustavaihtoehtoja. Yksi mahdollisuus voisi olla Napoli II yleissopimukseen liitettävä pöytäkirja.

Hallitus haluaa kiinnittää huomiota vielä siihen, että Perustuslakivaliokunta on lausunut toimivaltuudesta puuttua toisen sopimuspuolen lipun alla purjehtivaan alukseen hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöpanosta tehdyn sopimuksen hyväksymisen käsittelyn yhteydessä (PeVL 6/2001).

Sopimus sisältää määräyksiä sopimusvaltion tarkastajien oikeudesta nousta aavalla merellä toisen sopimusvaltion lipun alla purjehtiviin kalastusaluksiin ja tarkastaa ne sopimuksessa tarkoitettujen kalakantojen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden noudattamisen varmistamiseksi. Tarkastajilla on oikeus voimankäyttöön turvallisuutensa varmistamiseksi tai jos heitä estetään täyttämästä velvollisuuksiaan. Tällaisessa tarkastuksessa on kyse julkisen vallan käyttämisestä aluksen lippuvaltion lainkäyttövallan piirissä, joten perustuslakivaliokunnan mukaan määräyksiä alukseen noususta ja sen tarkastamisesta on arvioitava valtion täysivaltaisuutta koskevien perustuslain säännösten kannalta. Perustuslakivaliokunta päätyi kokonaisarvion perusteella siihen, että sopimuksen määräykset kalastusaluksen tarkastamisesta vaikuttavat vain vähäisessä määrin valtion täysivaltaisuuteen. Ne eivät ole ristiriidassa perustuslain säännösten kanssa Suomen täysivaltaisuudesta.